

S-21

Yoğun Bakım Ünitesinde İzlenen Palyatif Bakım Hastalarının Retrospektif Değerlendirilmesi

Tuncer Şimşek¹

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji Ve Reanimasyon Ad.

Giriş : Palyatif bakım yaşamı tehdit eden hastalıklarda ortaya çıkan yakınmaların azaltılması yanında yaşam kalitesinin artırılmasını da hedeflemektedir. Palyatif bakım ünitelerinde yatan hastaların takibinde edinilen tecrübelerin derlenmesi bu konuda hastalara yaklaşımı geliştirmek açısından önemlidir.

Gereç ve Yöntem: Anesteziyoloji yoğun bakım servisinde, 2016-2018 yılları arasında palyatif bakım gerektiren 92 hastanın dosya bilgilerinin geriye dönük olarak incelenmesiyle veriler elde edildi. Hastalar; yaş, cinsiyet, tanısı, yatış süresi, beslenme tipi, trakeostomi ihtiyacı, mekanik ventilasyon desteği, diyaliz ihtiyacı, kan transfüzyonları, santral kateter girişimleri, tomografi istemleri, analjezi gereksinimi ve prognoz açısından değerlendirildi.

Bulgular: Palyatif bakım gerektiren 92 hasta (erkek: n=65, %75.8; kadın: n=32, %35) saptandı. Hastaların yaş ortalaması 74.43±12.5 (Min:44.0-Max:87.0) olarak saptandı. Hastalar tanılarına göre gruplandığında en sık Serebrovasküler hastalıkların olduğu görüldü (%45.6). Alzheimer hastalığı %13, Akciğer karsinomu %12, Müsküler distrofiler %7,6 olarak saptandı. Hastaların %24 (n=22) oranında kanser hastası olduğu görüldü. Yoğun bakım servisindeki hastaların kanser tipleri incelendiğinde; akciğer (%45.5), kolon (%13.6), beyin (%9), pankreas, prostat, larinks, mesane, mide ve serviks kanserleri saptandı. Hastaların palyatif yoğun bakım ortalama yatış süresi 22.2 gün olarak belirlendi. Hastaların izlem süresince %77.2'sinin enteral beslendiği görüldü. Yoğun bakım servisine yatırılan hastalara tedavi süresince; trakeostomi (%28.2), mekanik ventilasyon (%78), diyaliz (%4.3), kan transfüzyonu (%41.3), santral kateterizasyon (%47.8) ve bilgisayarlı tomografi incelemesi (%41.3) işlemlerinin değişen sıklıkta uygulandığı hesaplandı. Hastaların opioid türevi ilaç gereksinimleri incelendiğinde %45.6'sına bu tip ilaçların verildiği görüldü. Palyatif bakım ünitesinde kullanılan opioid grubu ilaçların Fentanil %52, Tramadol (%30) ve Petidin (%18) olduğu saptandı. Hastalar %54.4'ünün (n=50) exitus olduğu hesaplanmıştır.

Sonuç: Kliniğimizde izlenen hastaların çoğunluğunu serebrovasküler olay ve demansiyel patolojiler oluşturmaktadır. Diğer önemli hasta grubu kanser hastalarıdır. Palyatif bakım hastalarında ileri tedavi gerektiren medikal işlemler sıklıkla uygulanmakta olup bu açıdan multidisipliner yaklaşıma ihtiyaç duyulmaktadır. Hastaların özellikle de kanser grubunun analjezik gereksinimi unutulmamalı, prognoz sıklıkla eksitus ile sonlandığından hastaların izlem sürecinde yaşam kaliteleri artırılmaya çalışılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: analjezi, palyatif bakım, prognoz, retrospektif